

RAZVOJ PAŽNJE KOD DJECE I KAKO JE POBOLJŠATI

PEDAGOGINJA: SUZANA RAJKOVIĆ, PROF.

Razvoj pažnje

- ▶ Razvija se od najranije djetetove dobi. Kako dijete raste, tako se poboljšava kontrola pažnje, trajanje pažnje te ju je teže odvratiti.
- ▶ Treba imati na umu individualne razlike svakog djeteta. Svako dijete prolazi taj proces razvoja pažnje svojim tempom. Djeca se razlikuju po sposobnosti zadržavanja pažnje.
- ▶ O pažnji ovisi koliko ćemo biti svjesni sebe i okoline.

-
- **Pažnja** je usmjerenost mentalne aktivnosti na određene podražaje. Često se koristi i izraz „koncentracija”.
U samoj srži pažnje nalazi se sposobnost koncentracije.
 - Svi mi odrasli i djeca imamo iskustvo sa skretanjem pažnje. Npr. na sastanku razmišljamo o obvezama koje nas čekaju kod kuće, čitamo, a da ne znamo što smo pročitali, slušamo predavanje i mislimo smo odsutni, učenici su fizički na nastavi, a mislimo možda na nogometnoj utakmici,
 - O pažnji ovisi koje će informacije naš mozak dobiti, a koje neće.
 - Pažnja nam omogućuje siguran razvoj i sposobnost učenja.
 - Ona je najčešći krivac za školske poteškoće djeteta.

Tri tipa pažnje

- ▶ 1. **nehotična pažnja** – izazvana iznenadnim podražajima te u takvim situacijama ponašamo se refleksno
- ▶ 2. **spontana pažnja** – prepuštena je našim interesima te je pokreće zadovoljenje vlastitih potreba i želja
- ▶ 3. **voljna pažnja** – zahtjeva naš trud, volju, napor kako bismo prevladali stare obrasce ponašanja, mišljenja i došli do novih iskustva i spoznaja

Aspekti pažnje

- ▶ 1. **kontrola**- s dobi se povećava vremensko trajanje usmjeravanja pažnje na jednu aktivnost
- ▶ 2. **prilagodljivost** – stvara se mogućnost da se zanemare drugi podražaji okoline
- ▶ 3. **planiranje** – vještina planiranja usmjerenosti pažnje
- ▶ 4. **strategije** – postaju učinkovitije s dobi i ovisno o zadatku koji je postavljen

Razvoj pažnje djece

- ▶ Za razvoj pažnje je važna uloga roditelja u dječjim aktivnostima. Oni trebaju upućivati dijete u ono što je bitno i nagrađivati ga odobravanjem i pohvalama kad nešto uspije.
- ▶ **Neke od aktivnosti za poticanje pažnje** koje roditelji mogu provoditi s djecom su :
 - precrtavanje predložaka, bojanje bojanki,
 - traženje razlika u slikama, slaganje različitih slagalica ili puzzli,
 - igre razvrstavanja (npr. nabroji životinje koje imaju krila,...), razvrstavanje kocki, lego kockica, razvrstavanje kuglica ili predmeta po boji ili veličini,
 - različite vježbe kombiniranja, npr. umetanja riječi, rješavanje križaljki,
 - pogađanje cvijeća, predmeta i dr. prema djelomičnom opisu.
- ▶ Treba istaknuti važnost čitanja i pričanja priča od najranije dobi. Slušanjem priča dijete razvija koncentraciju, potiče ga se na zaključivanje, razvija maštu i obogaćuje rječnik.
- ▶ Dobri preduvjeti za uspješnost djeteta u školi je motivirajuće okruženje u kojem se potiče i podržava dječja radoznalost, aktivnost, otvorenost i kreativnost.

Poremećaj pažnje

- ▶ Najčešće je dijagnosticiran kod djece školske dobi te se često povezuje s ADHD sindromom.
- ▶ Važno je znati da je poremećaj pažnje posljedica bioloških i organskih disfunkcija.
- ▶ Osim bioloških uzroka, poremećaj pažnje može pojačati temperament djeteta, negativna obiteljska atmosfera i sredina u kojoj dijete živi i raste, nedosljednost u odgojnim postupcima.

Poremećaj pažnje može izazvati niz simptoma:

- rastresenost
- nedostatak upornosti
- stalni pokreti i trzaji
- loša organiziranost
- oklijevanje i loša prosudba
- kratkoročno pamćenje
- poremećaji spavanja
- oscilirajuća pažnja
- zapažanje nebitnih stvari

Uzroci nedostatka pažnje u školi:

- ▶ Nedovoljna pomoć i podrška roditelja
- ▶ Zanemarivanje obrazovnih potreba
- ▶ Neprimjereni odgojni postupci
- ▶ Loše obiteljsko ozračje
- ▶ Obiteljsko zlostavljanje
- ▶ Emocionalni problemi i traume
- ▶ Školski neuspjeh
- ▶ Umor
- ▶ Dosada
- ▶ Strah od ispitivanja...

Početak školovanja i pažnja - kako pomoći

- ▶ Stvaranjem dobrih navika – navikavanjem da samostalno pripreme i pospreme školski pribor i knjige.
- ▶ Navikavanjem na učenje i pisanje zadaće na istom mjestu.
- ▶ Stvaranjem dnevnog plana i rutine – učenje gotovo uvijek u isto vrijeme.
- ▶ Pomoć djetetu od strane roditelja u planiranju učenja, odmora, tehnika učenja te ponavljanje naučenog.
- ▶ Pohvaliti dijete za dobro naučeno i uloženi trud.
- ▶ Dosljednost u provođenju pravila (djeca vole predvidivu okolinu, a poticaji roditelja trebaju biti jasni).

Literatura:

- ▶ Domaća zadaća bez suza, Lee Canter, dr. Lee Hausner- Naklada Kosinj, 2007.
- ▶ Miljković, Rijavec (2004.), Bolje biti vjetar nego list, Zagreb, IEP
- ▶ Deborah M. Plummer (2009.), Kako pomoći djeci da izgrade samopoštovanje, Zagreb, Naklada Kosinj
- ▶ Miljković, Rijavec, Brdar (1993.) Što učiniti kad dijete dobije lošu ocjenu?, Zagreb, IEP
- ▶ Kocijan-Hercigonja, D., Buljan-Flander, G. i Vučković, D. (2004.). Hiperaktivno dijete – uznemireni roditelji i odgajatelji. Naklada Slap, Jastrebarsko.